

Skolverket

2023-03-16

Remissvar ämnesbetygsreformen för gymnasieskolan

Diarienummer 2023:21

Ung Företagsamhet har valt att yttra sig över rubricerad remiss och anför följande;

1. Programinriktningar

Entreprenörskap och företagande på Ekonomiprogrammet, inriktning ekonomi

Vi ställer oss mycket positiva till beskedet att låta Entreprenörskap och företagande vara ett inriktningsämne på inriktningen ekonomi på ekonomiprogrammet. Det ligger väl i linje med examensmålen för ekonomiprogrammet och beskrivningen av inriktningen.

Ledarskap och organisation på samhällsvetenskapsprogrammet, inriktning beteendevetenskap

Att ta bort Ledarskap och organisation från inriktningen beteendevetenskap tror vi är fel väg att gå. För att få en förståelse för människans beteende är det också viktigt att få en förståelse för människan i ett sammanhang – i en grupp, en organisation, på en arbetsplats, i ett samhälle. I beskrivningen för inriktningen står det: *”I inriktningen ska eleverna fördjupa sin förståelse av människors agerande som individer samt som deltagare i grupper, organisationer och samhällen ur olika perspektiv.”* För att lyckas uppnå denna beskrivning fyller ämnet Ledarskap och organisation en mycket viktig funktion. Därför föreslår vi att antingen Sociologi, nivå 2 eller Psykologi, nivå 3 utgår till förmån för Ledarskap och organisation, se grönmarkeringar nedan.

Förslag 1

Ämne och nivå	Poäng
Psykologi, nivå 2	50
Psykologi, nivå 3	100
Samhällskunskap, nivå 2	100
Sociologi, nivå 1	100
Sociologi, nivå 2	100
Ledarskap och organisation	100

Förslag 2

Ämne och nivå	Poäng
Psykologi, nivå 2	50
Psykologi, nivå 3	100

Samhällskunskap, nivå 2	100
Sociologi, nivå 1	100
Sociologi, nivå 2	100
Ledarskap och organisation	100

Entreprenörskap på Naturvetenskapsprogrammet, inriktning samhälle

För att koppla samman teoretiska kompetenser med samhällets behov och utmaningar är det av högsta vikt att elever på Naturvetenskapsprogrammet, inriktning samhälle, ges möjligheten utveckla sina entreprenöriella förmågor. För att i framtiden kunna lösa samhällsutmaningar och komplexa hållbarhetsproblem krävs både de teoretiska kunskaperna och förmågan att agera. Entreprenörskap behövs på Naturvetenskapsprogrammet och vi anser att beskrivningen av inriktningen bör omformuleras och att ämnet geografi bör utgå, se grönmarkering nedan.

Förslag beskrivning av inriktningen

Inriktningen naturvetenskap och samhälle ska ge kunskaper inom naturvetenskap och samhällskunskap samt ge eleverna möjlighet att omsätta teoretiska kunskaper och idéer i praktisk handling.

Förslag inriktningsämnen

Ämne och nivå	Poäng
Ett naturvetenskapligt ämne, nivå 2	100
Geografi, nivå 1	100
Entreprenörskap och företagande	100
Samhällskunskap, nivå 2	100

Entreprenörskap på programmet för handel och service, anpassad gymnasieskola

I de föreslagna programmålen beskrivs hur ”*utbildningen ska bidra till att främja och utveckla elevernas tilltro till sin egen förmåga, nyfikenhet, självständighet, samarbetsförmåga och vilja att ta ansvar och omsätta idéer i praktisk handling*”. Att utveckla denna tilltro och dessa förmågor är också viktigt för att eleverna inom anpassad gymnasieskola ska bli anställningsbara. Av de elever som slutade gymnasiesärskolan 2020 var det endast nio procent som hade en anställning hösten efter avslutade gymnasiestudier.¹

Vi anser att Skolverket bör gå tillbaka till sitt initiala förslag om att Entreprenörskap, nivå 1, 100 poäng, ska vara ett programgemensamt ämne på programmet för handel och service. Ämnet är viktigt för att utveckla elevernas tilltro till de egna förmågorna, för att examensmålen ska kunna bli verklighet och för att eleverna ska få en anställning efter avslutade gymnasiestudier.

2. Ämnen

Entreprenörskap och företagande

¹ [Arbete, studier och daglig verksamhet efter gymnasiesärskolan](#), publikation Skolverket 2022-12-21

Vi bedömer att ämnesplanen som helhet - dess syfte, dess centrala innehåll och betygskriterier – är mycket välformulerad.

Vi anser dock att Entreprenörskap och företagande *inte* ska klassas som ett kap 4-ämne, utan bör klassas som ett vissa ämne, på samma sätt som exempelvis ledarskap och organisation.

Entreprenörskap och företagande är ett ämne där olika utbildningar eller på annat sätt uppvisade likvärdiga kunskaper och kompetenser är relevanta för behörigheten. Vi ser att Entreprenörskap och företagande kommer att kunna erbjudas som programfördjupning på yrkesprogram, vilket är väldigt bra och relevant. Men här är det av högsta vikt att exempelvis en lärare inom handelsämnen, med stor kompetens inom området, ska kunna få en bedömning av relevanta kunskaper i enighet med vissa ämnen. I en reform som denna är det oerhört relevant att fler lärare med rätt kompetens och erfarenhet ska ges möjlighet att undervisa i ämnet.

Entreprenörskap

Vi bedömer att ämnesplanen som helhet - dess syfte, dess centrala innehåll och betygskriterier – är mycket välformulerad.

Entreprenörskap för anpassad gymnasieskola

Vi bedömer att ämnesplanen som helhet - dess syfte, dess centrala innehåll och betygskriterier – är mycket välformulerad.

Produktutveckling

Vi bedömer att ämnesplanen som helhet - dess syfte, dess centrala innehåll och betygskriterier – är mycket välformulerad.

3. Programgemensamma ämnen

Estetiska programmet

Vi är medvetna om de programgemensamma ämnena inte ingår i remissrunda 2, men vikten av Entreprenörskap för samtliga elever på Estetiska programmet är mycket stor. Att inriktningen textil design på Hantverksprogrammet (där Entreprenörskap idag ingår som programgemensam kurs) föreslås bli modedesign på Estetiska programmet är ytterligare en sak som talar för att Entreprenörskap har en given plats på programmet.

Formuleringar från examensmålen i förslaget i ämnesbetygsreformen

”Många kulturskapare tar uppdrag som egna företagare. Därför ska det finnas möjlighet för eleverna att utveckla kunskaper om entreprenörskap och företagande. Utbildningen ska även ge eleverna möjlighet att utveckla förmåga att kommunicera med till exempel publik, betraktare och kunder”.

Förändring som Ung Företagsamhet föreslår i programstrukturen

Entreprenörskap, alternativt Entreprenörskap och företagande, ska från 2025 ingå som programgemensamt ämne. Det möjliggörs genom att antingen minska programfördjupningen med 100 poäng och lägga in ämnet Entreprenörskap alt Entreprenörskap och företagande som programgemensamt. Ett annat alternativt är att ta

bort Estetisk kommunikation och ersätta det med Entreprenörskap eller Entreprenörskap och företagande.

Förslag 1: programgemensamma ämnen (350):

Ämne och nivå	Poäng
Digitalt skapande, nivå 1	100
Estetisk kommunikation, nivå 1	100
Konstarterna och samhället, nivå 1	50
Entreprenörskap, nivå 1,	100 <i>alt</i>
Entreprenörskap och Företagande, nivå 1,	100 (<i>förslag på tillägg jmf med Skolverkets förslag</i>)

Förslag 2: programgemensamma ämnen (250):

Ämne och nivå	Poäng
Digitalt skapande, nivå 1	100-
Estetisk kommunikation, nivå 1	100 (<i>föreslås tas bort och ersättas med nedan</i>)
Entreprenörskap <i>alt</i> Entreprenörskap och företagande)	
Konstarterna och samhället, nivå 1	50
Entreprenörskap, nivå 1,	100 <i>alt</i>
Entreprenörskap och Företagande, nivå 1,	100 (<i>förslag på tillägg jmf med Skolverkets förslag</i>)

Ung Företagsamhet i Sverige

Pontus Ekstam
tf. VD

Linda Östensson
Gymnasieansvarig